СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXI. | Число 82. | Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 7. квітня, 1923. | VOL. XXXI. | No. 82. | Jersey City, N. J., Saturday, April 7, 1923. | THREE CENTS

ТКАЛНЯНІ РОБІТНИКИ ПРИЙМАЮТЬ ПІДВИШКУ; СТРАЙКУ НЕ БУДЕ

ФОЛ РИВЕР, Месечузетс, 5. квітня. — Шість робітничих юній, звязаних в так звану ткалняну раду, рішила нині загальним голосованнем своїх членів приняти пропозицію ткалняних фабрикантів, підвисшуючу робітничу заплату з днем 30. квітня о 12 і пів процента.

Рада домагалася свого часу 15-процентової підвишки, але, коли тепер прийшла під голосоване пропозиція фабрикантів, чотири юнії заявилися за сею пропозицією одноголосно, а лишень дві юнії приняли її більшостю голосів. Конкуренційна юнія, Текстил Воркерс оф Америка, пропозиції не приняла; а її предсідатель заявив нині, що вона буде далі домагатися підвишки на 29 і пів процента.

ДАЛЬШІ ПІДВИШКИ РОБІТНИЧОЇ ЗАПЛАТИ

АНДЕРСОН, Савт Каролайна, 5. квітня. — Бавовняні фабрики Ор-енд Чікола підняли робітничу заплату о 10 процент. Таку саму підвишку оголосили ткалні в Йорку, С. Каролайна.

З Пасайку, Ню Джерзі, доносять про 10-процентову підвишку ґумових фабрик Мангетан Рабер Манюфекчерінь Ко.

ЗЕЛІЗНИЦІ СПОДІЮТЬСЯ ГАРНОГО РУХУ В ФАБРИКАХ В НАЙБЛИЗЧИХ МІСЯЦЯХ

НЮ ЙОРК, 5. квітня. — На зборах Американського Зелізничого Товариства всі бесідники висказували надію, що в найблизчих місяцях Злучені Держави будуть працювати всею силою в усіх галузях промислу та вершок добробуту осягнуть в місяцю жовтни сього року. Американські зелізниці вже заздалегідь приготовляються до перевозу збільшеного продукту рільництва та фабрик. В тій ціли американські зелізниці рішили видати на поправу доріг, возів та льокомотив півтора біліона долярів.

СЛІДСТВО НАД ПРИЧИНАМИ ЗРОСТУ ЦІН НА ЦУКОР

ВАШІНГТОН, 5. квітня. — Ютський сенатор Рід, котрий приїхав сюди на слідство федеральної комісії над причинами зросту цін на цукор, заявив, що головною причиною підвишки є змова великих рафінерій, котрі хочуть знищити американські рафінерії, які можуть продукувати цукор по звичних коштах, при помочи зниженої тарифи.

Фармерська організація, звана „Фармерс Юніон", видала знову заяву, в якій вину за підвишку цін цукру складає на великих купців.

ПРОПАГАНДА ВУГЛЕВИХ БАРОНІВ ПРОТИ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІЇ

ВАШІНГТОН, 5. квітня. — Спеціяльний комітет товариства властителів вуглевих копалень видав публичну заяву, в котрій обжаловує майнерську юнію за ріжні незаконні вчинки, як: застрашуванне неюнійних майнерів, систематичне вживанне сили, і т. д. Комітет далі домагається від вуглевої комісії нагоди доказати свої закиди.

Редактор урядового органу майнерської юнії видав сейчас проти сеї заяви вуглевих властителів протизаяву, в котрій закидає їм лицемірну мовчанку про ті терпіння, які юанійні майнери переносили від найманих компаніями бандитів.

ПРОПОЗИЦІЯ НА МЕЖИДЕРЖАВНИЙ СУД ДЛЯ ДЕРЖАВ В АМЕРИЦІ

САНТІЯГО, Чіле, 5. квітня. — Представники републики Коста Ріки предложили на Все-Американській Конференції проєкт оснований межидержавного Все-Американського Суду Справедливости, який мавби право рішати непорозуміння межи поодинокими державами Америки.

На основі сього проєкту, суд мавби бути зложений з делеґатів, вибраних найвисшими судами кождої держави на 10 літ. Основою суду має бути межидержавна умова, котрої проєкт вже вироблено. Суд мавби ввійти в життє, колиб сю умову потвердило 12 держав. Обговоренне ріжних звязаних з орґанізацією суду питань малоби наступити в сімох комітетах, в яких малаби бути представлена кожда держава.

Як можна вносити зі заяв делеґатів на конґрес, за ним вже тепер стоять всі держави „латинської Америки".

З ПРОЦЕСУ ЗА ГЕРИНСЬКУ МАСАКРУ СКЕБІВ

МАРІОН, Илинойс, 5. квітня. — Другу розправу проти виновників геринської масакри скебів в червни минувшого року перервано нині, бо оборона зажадала покликання на свідків двох нових людий.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ ФОСТЕРА

СТ. ДЖОСЕФ, Мишиґен, 5. квітня. — Лава присяжних суддів предложила судді своє ореченне в справі Фостера, обжалованого за переступленне стейтового закона проти ширення комунізму. Лава присяжних розбилася; шістьох суддів голосувало за засудом, шістьох других, в тім числі пані Олсон, одинока жінка на лаві присяжних, голосували проти засуду. Супроти сього суддя розвязав лаву присяжних суддів. Чи проти Фостера буде заряджена друга росправа, покищо невідомо, бо суд наперед приступить до росправи проти Рутенберґа, другого учасника конвенції комуністичної партії в Бриджмені, Мишиґен.

ГАРДИНҐ НЕ ХОЧЕ ЗАЯВИ В СПРАВІ „ОВЕРТОҐ ШАПИ"

ОҐАСТА, Джорджія, 5. квітня. — Приятелі президента Гардинґа заявляють про відозву Американської Федерації Праці в справі акції републиканської партії за „оверток шапою", що президент Гардинґ ніколи не мав наміру виступати в сій справі та що він противиться вставлюванню в програму републиканської партії такої точки.

У. Н. СОЮЗ

ПРИЙМАЄ В ЦВІТНИ, МАЮ І В ЧЕРВНИ, 1923, НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ, БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ У. Н. СОЮЗА, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЄДНУЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ЯК НАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ, А ТАКОЖ ДІТИЙ!

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ЗА СЕЙ ЧАС У. Н. СОЮЗ ДІЙСНО ЗРІС ЗНАЧНО В СИЛУ ЧЛЕНІВ І МАЙНА ДЛЯ ДОБРА І СЛАВИ УСЬОГО ЧЛЕНСТВА І УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ.

ВІДДІЛИ МОЖУТЬ СІЙ АКЦІЇ ПОМОГТИ ТАКОЖ І ВІДПИСАННЄМ ВСТУПНОГО У СЕБЕ.

ТОЖ ДО ДІЛА. НЕХАЙ ДЕНЬ 1-ого ЛИПНЯ ВИКАЖЕ ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ У. Н. СОЮЗА!

УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ! З НАГОДИ ВЕЛИКОДНЯ СКЛАДАЙТЕ ДАР НА ПИСАНКУ РІДНІЙ ШКОЛІ! — ЗБІРКИ ВИСИЛАЙТЕ СЕЙЧАС ДО ОБЄДНАННЯ НА АДРЕСУ: OBYEDNANNYE, ROOM 608, 136 SOUTH 4TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ПРЕДПРИЄМЧИВЕ ЖЕБРАЦТВО

До одної реставрації в східній части Ню Йорку, де живуть Жиди, прийшов якийсь чоловік та став роздавати серед гостий карточки, на яких було надруковано по жидівськи: „Я глухонімий. Прошу мені помогти". Карточку дістав також один поліційний аґент, що припадково був в реставрації. Він зняв з роздаючого картки капелюх, який був насунений далеко на очи, та спитав його: „Ти Жид?" Мущина не відповідав, видно, стоячи на становищи, що він глухий і німий, але всі гості могли бачити, що в ньому не семітська, а келтійська кров. Аґент забрав його на поліцію та поставив перед суд за волокитство. Обжалований зараз відзискав мову та заявив судді, що він Айриш, має 44 роки, та дав собі випечатувати жидівські карточки, аби в той спосіб лекше жебрати. Суддя не признав йому права на жебранне та відослав його до тюрми на шість місяців.

ДІВЧАТА АРЕШТОВАНІ ЗА... БІЙКУ

Перед міського суддю в Нюарку доставила поліція двоє дівчат, закидуючи їм бійку на вулиці. Говорив полісмен, котрий їх арештував, що дівчата не лишень драпалися нігтями, але й билися кулаками як справдішні кулачні борці.

Коли суддя спитав одну дівчину, чому вона почінала бійку, вона відповіла, що друга її глумилася.

„Я не глумилася з неї" — відповідає тамта. — „се мій природний вираз лиця".

Ціла саля розсміялася, а суддя повчив дівчата, щоби на другий раз зводили свої справи словами, а не кулаками, тай кинув справу до коша.

ПРЕЗИДЕНТ ЛЮБИТЬ ХУТІР, ДЕ ВІН ХОДИВ БОСО

Президент Гардинґ купив оногді фарму в Норт Блумінґфілд коло Мавнт Ґилід, Огайо, на котрій він родився. Мав він заявити, що любить хутір, на котрім він ходив хлопцем босоніж. Думає він навіть пробути там одні вакації по скінченню своєї президентури.

З ОБЄДНАННЯ.

До Канцелярії Обєднання приходять листи, з домаганнєм щоби висилати запрошення на наради до поодиноких осіб.

Подаємо до загального відома, що кожде товариство яке є членом Обєднання, має право прислати на наради 12 цвітня своїх мужів довіря і запросити тих громадян, яких уважає за відповідне.

Спеціяльні повідомлення вислано лиш до членів Виконуючого Комітету і редакторів газет.

Кошти подорожі покриває сам делеґат, зглядно організація яка його висилає.

Обєднанне Укр. Орг. в Америці.

МІЛІОНЕРСЬКИЙ ЦВІШЕНДЕК

Скандинавським кораблі „Фредерик Осьмий", що причалив до берега в нюйорськім порті в середу, приїхало 400 шведських і данських фармерів, збираючихся на фарми в західних стейтах. Коли іміґраційні урядники питалися кождого іміґранта, кілько гроший має він, кождий з них витягав кредитові папери що найменче на суму тисячу долярів. Разом сих 400 фармерів мало понад міліон долярів. Іміґраційні урядники назвали їх разом „міліонерським цвішендеком".

„МОРАЛЬНА" ШКОЛА

Телеграфують з Бостону, Мечузетс, що дирекція школи „Лін Инґлиш Скул" відправила домів всі дівчата, які носили такі короткі спідниці, що видно їм було коліна. Мовляв, вони одіті неприлично. Дирекція відослала теж трох хлопців, які не мали на ногах панчіх та черевиків, хоча поза тим були зовсім гарно одіти.

МАЛЬВЕРЗАЦІЇ В ПОЛЬСЬКОМУ МІНІСТЕРСТВІ ВІЙНИ

Варшавські часописи доносять, що доходження в справі надужить, доконаних з VII. департаменті польського міністерства війни, набирають що раз більших розмірів. Арештовано головного виновника Лятоніка і трох його спільників — Гайного, Пацковського, Айсмонда, брата поручника Айсмонда, який втік з тюрми.

ВИГРАВ 20.000 ДОЛЯРІВ ПРИ ПОМОЧИ ФОТОГРАФІЇ

Лава присяжних суддів перед нюйорським стейтовим судом признала 20,000 долярів відшкодовання 7-літньому хлопчині Джанови Мерфі, котрий був в автомобілевім випадку, наслідком чого йому обтято відтак руку. Автомобіль одної фірми вдарив автомобіль, в якому їхав хлопчина, так сильно, що хлопець вилетів з авта та впав до хідника так не нещасно, що його розбиту руку треба було відтяти. Головним доказом проти пізваного була фотографія, яку один любитель фотографії зняв з випадку, а котра свідчила, що пізваний не придержувався приписів про їзду автом.

ПОДАРУВАЛИ НАМ УКРАЇНЦЯ

В нюйорських ґазетах від якогось часу товчеться справа Самуеля Ґолдмана, 14-літного хлопчини, котрий хотів дістатися до Злучених Держав, але котрого іміґраційні власти приінали недопустимим, бо божевільним. Проти його депортації зорганізовано сильну акцію, і в його справі заявлялися навіть стейтовий ґубернатор Смит. Конець-кінців, однак всі заходи не помогли, і іміґраційні власти признавши Ґолдмана божевільним по раз четвертий, збираються тепер відослати його домів.

Замітити при тому можна, що ті самі ґазети, котрі пишуть правильно, що Київ лежить в Росії, пишуть, що Самуель Ґольдман Українець, хоча вже само імя хлопчини показує, якої він нації.

ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО ОКУПАЦІЙНОГО БЕЗПРАВСТВА

З Берліна пишуть: В Німеччині повно збігців із Східної Галичини, які не хотіли бути „добровольцями" польської армії і втікли перед польськими карними експедиціями. В Берліні зголосилося на днях 51 сих недобровільних еміґрантів: 18 Українців і 33 Жидів. Вони походять головно з повітів Кути, Косів, Городенка, Снятин і Броди. До Байтен прибуло около 2,000 втікачів від польської бранки із Східної Галичини.

МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ НАЇЗНИКИ ЗАМОРДУВАЛИ В ЖИТОМИРІ, СТОЛИЦІ ВОЛИНІ, 340 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН

БЕРЛІН, 5. квітня. — Ґрізні селянські повстання знова розгорілись на Україні.

Московські большевики здавлюють повстання без милосердя, розстрілюючи українських селян цілими масами.

В самому Житомирі, столиці Волині, розстріляли тепер московські большевики 340 українських селян за се тільки, що домагалися зменьшення збіжевого податку.

Українські повстанці убивають богато Жидів, ізза того, що большевицькі уряди головно в руках Жидів.

Жиди втікають перед повстанцями у великих масах до польської границі.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ ПОРОЗУМІННЯ З АНГЛІЄЮ У СПРАВІ РУРЩИНИ

ЛОНДОН, 5. квітня. — Француський міністер Люї Люшер і Бонар Ло дальше відбувають конференцію задля вирішення ріжниць щодо рурського питання.

Люшер предложив британському правительству новий плян, на який, як він сподівається, британське правительство може згодитись.

АМЕРИКАНЦІ Й АНГЛІЙЦІ КУПУЮТЬ ФАБРИКУ АМУНІЦІЇ В АВСТРІЇ

ВІДЕНЬ, 5. квітня. — Американський капіталіст Морґен і англійська фірма Шредер і Комп. купили більшу часть шерів австрійської фабрики амуніції Штаєр Комп.

ТУРКИ ГОДЯТЬСЯ ОСТАННІЙ РАЗ НА НАРАДУ З АЛІЯНТАМИ

ПАРИЖ, 5. квітня. — Турецький уряд повідомив аліянтів, що він годиться вже останній раз на мирову раду з аліянтами в Лозанні. Як не прийде до порозуміння, то вже більше нарад не хоче.

ФРАНЦУСЬКІ КАТОЛИКИ ОБУРЕНІ ІЗЗА РОЗСТРІЛЕННЯ БУЧКОВИЧА

ПАРИЖ, 5. квітня. — Розстрілянне польського ксьондза Бучковича московськими большевиками викликало велике обуренне серед француських католиків.

Вони заявляють, що Франція мала рацію, коли не признала „уряду" московських большевиків.

ПРОТИ-ЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА, 5. квітня. — Розхвильованне між Поляками у Варшаві ізза розстріляння большевиками ксьондза Бучковича щораз то зростає.

Нині Поляки напали на жидівські похорони і розігнали учасників похоронів.

Студенти з анти-семітського товариства „Розвуй" нападали на прохожих Жидів на улицях.

Польська щоденна газета „Два ґроше" (орган Падеревського) каже, що ксьондза Бучковича замордували „червоні жидівські тирани" на те, щоби знищити католицьку віру.

ПОМЕР ПРОВІДНИК РОСІЙСЬКИХ МЕНЬШЕВИКІВ

БЕРЛІН, 5. квітня. — В санаторії у Шварцвальді помер провідник російських соціял-демократів меньшевиків Юлій Мартов.

Він був одним з основників російської соціял-демократичної партії і спершу працював разом з Леніном; але при розбиттю партії на меньшевиків і большевиків з ним розійшовся.

КАЖУТЬ, ЩО КАЙЗЕР НЕ РОЗСТАВСЯ З ЖІНКОЮ

БЕРЛІН, 4. квітня. — В кругах близких до родини Гогенцоллернів заперечують вістку про те, що кайзер розійшовся зі своєю жінкою княгинею Герміною.

Кажуть, що вона виїхала з Дорн до своїх маєтків, але жиє з чоловіком дуже добре і вернеться туди скоро.

БОРОТЬБА З АНАРХІСТАМИ

БЕРЛІН, 5. квітня. — В сутичці між болгарським військом і анархістами в Джамполі згинуло 50 осіб.

ПОБІЛЬШЕННЄ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ В ТУРЕЧЧИНІ

ЦАРГОРОД, столиця Туреччини, 5. квітня. — Турецький уряд видав декрет, яким побільшив доходовий податок в пятеро.

ПРОГІБІЦІЯ В ТУРЕЧЧИНІ

ЦАРГОРОД, столиця Туреччини, 5. квітня. — Місцева влада відложила введенне закона про заборону продажі і вживання алькогольних напитків до сеї неділі.

Вивіз алькоголю дозволено ще на два місяці.

ПРОТИ-ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ БІЛЯ ПАЛЕСТИНИ

ЄРУСАЛИМ, столиця Палестини, 4. квітня. — В північно-західній Арабії на границі Палестини, вибухли проти-жидівські погроми. Араби нападають і вбивають Жидів. Змушують їх приймати мусулманську віру, або, опираючихся, убивають.

ПРОТИ-ЖИДІВСЬКИЙ РУХ В ЄРУСАЛИМІ

ЄРУСАЛИМ, столиця Палестини, 4. квітня. — В Єрусалимі відбуваються проти-жидівські демонстрації, які уладжують Араби (вони таксамо семіти як і жиди).

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorised July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 493 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1833 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ВОСКРЕСНЕМО І МИ!

Від Кубані до Бескида розлилося наше горе мутними водами сліз та крови. Затоплена морем печали Україна лежить, наче мертва, на позорище усьому світу. Тільки видніють цвинтарні хрести та без хрестів високі насипи-могили... В них у щерть наповнено молодого тіла, буйних козацьких голов...

Зтоптані, осміяні, у три тюрми запроторені...

По чужих краях бідує, тоскує, цвіт нашого народу. Туга і нужда вбивають сотки наших скитальців...

А подекуди, на Україні, у тім земнім раю, з голоду мруть люди... Деінде ведуть під розстріл недобитків борців за волю... Тисячі найкрасших людий за зелізними решітками, у брудних казнях, позамикані немов звірі...

Від сходу і заходу, з усіх сторін, саранчею сунуть на споконвічні українські землі — зайди-наїзники...

Ще ніколи наша Батьківщина не була у такій небезпеці. Змовились вікові вороги, щоби стерти нас із лиця землі. Уложили плян, щоб вигубити наш рід до нащадку. Рабують послідне, щоб виморити голодом наше племя. Радіють пошестям; ликують, що зараза вбиває міліони виголодженого народу.

На обезлюднені, від штучного голоду землі, посилають тисячами людське шумовинне з усього миру.

Цілий український нарід паде під тяжким хрестом знущання і мук. Україна перемінена у нову Голгофту. Замісць Христа роспяли наш люд...

Як колись метали кістки (жребій), хто візьме Його одежу, так віддали Галичину і другі українські землі — неситому ворогови, Ляхови.

Як насадили колись острий терновий вінець Йому на голову, так тепер нашу столицю Київ, голову нашого краю, спустошили; кровю спосочили; і заквітчали тернем душегубства і страстий.

Прибили цвяхами Кубань і Бескид, немов дві руки нашого народу. Прибили ноги, — старі запороські землі і цілий край на півдні. Пробили серце, винищуючи усе наше свідоме громадянство, яке тільки катам до рук попало.

І Юдів понаймали, щоб лекше народ до рук дістати.

І неодин Петро відрікся України у „смутне веремя".

І як Христос у великім болю кликав „Боже! Чому Ти мене оставив?!", так український нарід кличе тепер ід Ньому: — Дивись, Христе, на Україну! І вона тепер, роспята на хресті, як Ти! І як Ти не мав ніде спочування, так і наш нарід переносить страшну муку, — самий, без друзів, без спочуття!

Стояли під хрестом вороги і насміхалися. Говорили: — „Злізь з хреста, а увіруємо в тебе!"

Глумиться безсердечний світ: — Покажіть, де ваша армія; створіть самі силу, а признамо, що ви нарід!

Тільки ота ріжниця у муках Христа і нашого народу, що Він цю муку переніс доцільно і з власної волі. Так було Йому треба для сповнення Його великої цілі.

Усе наше лихоліття, усе терпіннє, це не з Божої волі, а зі сваволі лихих людий.

НАМ НЕ ПРИСУДИВ БОГ НІКОМУ НІ КОРИТИСЬ, НІ ТЕРПІТИ ЗАДАРМО. МИ НЕ ХАМСЬКЕ КОДЛО, ЩО МАЄ ЗНОСИТИ НЕВОЛЮ.

Він умер за свободу і щастє усіх людий; Він умер і за нашу долю.

Не може раб Богови належно служити. **БОГА ПОХВАЛИТИ МОЖЕ ТІЛЬКИ СВОБІДНИЙ ЧОЛОВІК І НАРІД.**

Христос навчив любити Бога через людий. „Хто і душу втратив би за братів своїх, той спасе її" — так навчає Христос.

Наші брати, наш український народ, потребує якраз повної нашої посвяти. Кривда України кличе до всіх дітий: — Поможіть, ратуйте!

ХТО У ТАКИЙ ЧАС ГЛУХИЙ, НІМИЙ, ІЗ ЗАЛОЖЕНИМИ РУКАМИ ДИВИТЬСЯ, ЯК КАТИ МОРДУЮТЬ ЙОГО ВЛАСНИЙ НАРІД, ТОЙ ПРОКЛЯТИЙ САМИМ ХРИСТОМ.

Я був голодний, нагий, запертий у вязниці, хворий, а ти не хотів за мене знати. Твій нарід брали на муки! Це був Я, а ти дав знущатись наді Мною ворогам!

Христіяни українського народу! САМ ХРИСТОС КЛИЧЕ ВАС У БІЙ ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ! ХТО ПОЖЕРТВУЄ СОБОЮ ДЛЯ СВОБОДИ І ДОБРОЇ ДОЛІ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВИ, ТОЙ ЖЕРТВУЄ СЕБЕ САМОМУ ХРИСТУ.

Це свята війна проти насили, неволі і злоби. Це боротьба з пеклом і пекольною прислугою на землі. Через твій мучений народ Христос говорить ід твоїй души: Чи не поможеш Мені? Чи хочеш, щоб Я ще раз відбував усю муку, терплячи терпіннем твого народу? Чи хочеш, щоб погасло ясне світло Любови і Гаразду, яке я хотів принести для людства? Не дай терпіти, не дай знущатись над своїми людьми! Не дай, щоб недолюдки і лукавці перевернули мою науку спокою, добра і рівности усім, на поганське ученне що „де сила, там право". Боріться, а поборете, бо Я буду з вами!

* * *

Уся людська злоба не вбила ідеї Христа. Він воскрес, а Його наука поширилась по всій землі.

Від часу до часу старий, поганський дух, пробує нового зусилля, щоби знищити християнство на світі.

Цим поганським духом дишать вороги України. Насилою і неправдою увійшли на нашу землю, щоб відібрати нам землю, свободу і спокійне життє.

Не біймося, браття! Не одоліють супостати ні Христа ні України!

Наш народ пролив богато крови за християнство і його ідеї. Щезли стародавні вороги, які ішли розбоем на нашу святу землю.

Отак і щезнуть і новітні орди новочасних поган-варварів.

Здійметься український народ від Кавказу до Карпат за Христову ідею свободи! Зберемось усі скитальці разом на поміч нашій Вітчині!

Піднесеться, воскресне український дух з таким завзяттем, якого не було і за Богдана!

ХРИСТОС ВОСКРЕС І УКРАЇНА ВОСКРЕСНЕ!

Не закопають Божого Народу і Божої Правди!

Теперішня наша свідомість не дасть нам довго каратись у неволі, в тюрмі.

ЦЕ ВЖЕ МОЖЕ ПОСЛІДНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ, ЯКИЙ ПЕРЕЖИВАЄМО РАБАМИ.

М. П.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Вже від десятьнайцяти соток літ чарують ці слова міліони людий. Бо хоч старі вони то все остаються новими для тих, що вірять в невмирущість правди та справедливости. Нові вони для них цим, що є жерелом завзяття та певности в побіду у боротьбі за правду і справедливість. Бож ці слова їм пригадують, що неправда лише хвилево може торжествувати, щоб лише приготовити тріюмф Воскресшій Правді.

Для нас яко членів поневоленої нації, ограбленої з найсвятійших почувань, ці слова є чарівними. Ми їх розуміємо! Розуміємо та знаходимо осолоду в нашому терпінню. Вони-ж і найбільшому слабодухови вказують, що потоптати справедливости на все **не можна!** Вона все воскресає! Часом в протягу десятків, а часом соток літ, але все вона торжествує. І хоч наша воля штучно погребана могучими цього світа та привалена великим каменем, прийде час, що ангел — наша зорганізована маса його відвалить і воля „воскресне із мертвих".

Тим ці слова, що приносять радісну вістку Воскресення Христа, є і повинні бути для нас осолодою.

Уявім собі лише тисячі, сотки тисяч українських материй, чорнобривих суджених, старенських немічних батьків, що ронять криваві сльози за синами, чи то судженими. А сирітки бідні, а вдовиці! А рідня катованих за українську ідею, а каліки!

Всі вони святкують та плачуть заразом. А що сльоза, то краплина до моря, — **до українських страстий, до української Голгофти.**

І тимто для нас це свято є народнім святом. Ми зачали свою Голгофту; зачали страсти за свої ідеї. Дотепер ми не мали жертівника, на якому-б ми складали жертви. Щойно ми маємо це щастя творити Українську Голгофту.

А по страстях прийде Світлий день Воскресення нашої Волі.

Прийде він, мусить прийти, — лише треба нам видержати у завзяттю. Всім нам треба! Бо кривда була-б для наших братів, що застелили своїми кістками широку нашу землицю, якби ми покірно поклонялись неправді.

Клонімож свої голови перед їхніми тінями та покажім сьогодня, що ми гідні клянятись їх памяти. Всі як один зложім присягу, що далі волочитимемо Хрест на українську Голгофту!

Гонімо геть від себе Юдів; не даваймо впливати на себе тим Петрам, що відрікаються свого Бога ізза трусливости, а творім одну родину з одною ідеєю.

Цього від нас бажають духи героїв зпід Львова, Києва, та духи замучених братів в Домбях, Пикуличах, Берестях та по чрезвичайках, які може і шепчуть нам сьогодня: Христос Воскрес!

ЗН

О. Білоган.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВСІМ ЧЛЕНАМ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ І ВСІМ ЇЇ ПРИХИЛЬНИКАМ ЖЕЛАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКР. НАР. СОЮЗА.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНЯТЬ ДЗВОНИ...

Великодні дзвони дзвонять,
Пісня злесь: „Христос воскрес!"
І журбу і смуток гонять
В сей великий день чудес.

Наче промінь сонця ясний
Пітьму ночі продира,
В серця усміх сяє щасний,
Гасне смуток іжура.

Дивна пісня ся зміняє
Наші души до основ,
В серцях наших розквітає
Тільки згода та любов.

Як широка Україна,
Де лиш ходу не зверни,
Скрізь немов одна родина,
Скрізь лиш сестри та брати.

Коб так пісні сеї сила
аМла вплив в нас все життя,
Україна наша мила
Була-б вольна все й сильна.

Най нам тепер в тямці сяє
Все ся правдонька свята:
Воля, доля там витає,
Згода де веде діла.

Тож у се воскресне свято
Ви зложіть святий обіт,
У своїх серцях плекати
Все лиш ясний згоди світ.

Я. Вільшенко.

ВЕЛИКДЕНЬ НА СТРІЛЕЦЬКІЙ МОГИЛІ.

У полі, де бої
За Волю кипіли,
Остали самотні
Стрілецькі могили;
В могилах герої
По трудах спочили.

Пройшла заверуха,
Пройшли бурі люті,
Вмаїлися квітом
Могили забуті;
Заграв теплий вітер
Весняній нути.

Настав і Великдень
Великеє свято,
І вийшла дітвора
Віночки сплітати,
Хрести на могилах
Барвінком вінчати.

Озвалися з гробу
Стрільці Січовії...
...Ні! Ще не пропали
Визвольні надії!

Наш поклик у серцях
Дітвори леліє... —
Вкраїно! И для Тебе
Великдень задніє!

Юра Шкрумеляк.

ВСІМ СВОЇМ ПЕРЕДПЛАТНИКАЖ, ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ З ДНЕМ СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ УСЬОГО НАЙКРАЄШОГО БАЖАЄ

РЕДАКЦІЯ.

Клим Поліщук.

БЛИЗНЯТА.

Новеля.

В ніч останніх змагань за столицю землі української. В ніч останню і чорну, як шевська смола. Було, здається, дванадцять їх, що трималися доти, доки було змоги. В сутінку вогкої весняної ночі один за другим падали скрівавленим трупом і кожний з них вірив, що ворог нездолає їх. А коли ворог перестав напирати, то з дванадцяти зосталося лиш двоє живих. Обидва брати-близнята: більший Борис, а менший Гліб.

— Підемо, може? — тихо й нерішучо промовив менший.

— Як-же так і чого? — здивовано озвався більший.

— Що-ж ми тут самі вдіємо? — сказав менший. — То-ж наші нпевне давно відступили...

— Ходім... — безвучно якось промовив більший. — Мені однаково...

Обидва встали і пішли темними вулицями сонного міста, наче пяні, наче самі не свої.

Прислухаючись до затаєної мовчанки, що нагло запанувала скрізь, чули в ній злорадність ворога і немали сили тягти з собою рушниці.

Майже на кожному кроці спотикалися об закостенілі трупи людей і коней, але не зупинялися й не приглядалися, бо й так добре знали, що то **свої** лежать...

Зупинилися на якійсь площі. Стали мовчки озиратися — куди повернутися, а навколо них тільки одні сірі камяниці примарливо нахмурилися. Страшне чуття самотности прокинулося в їх серцях і незрозуміла трівога раптом охопила їх души.

— Борисе, ти знаєш куди йти? — спитався менший.

— Ні, Глібе! — коротко відповів більший.

В той час по темному небу повільно посунулися світляні смуги ворожого прожектора, що нагадало їм про необхідність утечі.

— Чого-ж ми стоїмо тут? — нерішучо промовив менший. — Вони вже десь близько...

— Я думаю про проклін матері нашої... — сумно заговорив більший. — Сказала: „або я, або Україна ваша"...

— Ходім! — перебив його менший і швидко подався вперед.

Більший ще з хвилину постояв на місці й пішов слідом за ним. Наче дво чорних привиди перейшли вони через усе місто й озирнулися назад себе аж коло рогачки.

Над містом усе ще блукали промінї прожектора. На мить одну скрівавленим оком блиснула й згасла в небі золота маківка якоїсь церкви, а потім настала ще більша темрява, як була перед тим. Обидва занепокоєно здрігнулися й хотіли йти далі, щоб не думати нічого, коли тут десь із-за будки вартового, яка тепер стояла порожньою, почувся грізний викрик:

— Кто там?!...

На хвилинку наче замерли обидва.

— Свої! — відізвався нарешті більший і, повернувшись до меншого, прошептав: — Вони... Здаваймося...

— Що?! — голосно озвався менший і його тихий і нерішучий голос набрав надзвичайної твердости.

— То-ж ми пропали! — вже роздратовано кинув йому більший, несвідомо ступивши вперед у напрямі будки.

— Назад! — прошепотів менший.

Схопив його за ковнір і потягнув за собою в придорожній рівчак. Але саме в той час, як вони змагалися між собою, поза будкою спалахнуло декілько вогників і слідом за тим, коло їх голов засвистали кулі.

— Стріляймо і ми! — гостро сказав менший до більшого, але той, наче сонний, мовчки присідав чогось до долу.

— Що з тобою?... — стривожено озирнувся до нього менший, ні на одну хвилину не забуваючи за небезпеку.

Більший судорожно стискав обома руками рушницю і безвладно хилився до його ніг.

— Сдайошся, ілі нет?! — почулося зпоза будки.

— Здаюся!... — раптом простогнав більший слабким голосом, очевидно раненний.

— Ні! — крикнув у той час менший і раз за разом вистріляв у пітьму до невидимого ворога всі пять набоїв.

— Що ти робиш?... Що ти робиш?... — стогнав у канаві більший, тратяги притомність.

Але менший не слухав його. Припавши грудьми до сирої землі, він скажено відстрілювався доти доки поза будкою не почувся якийсь дивний рух, а потім стало тихо.

Тоді менший полекшено зітхнув і прийшов до памяти.

— Ти ранений? — нахилився він над братом, який нерухомо лежав коло його ніг.

— На верхи... на верхи хочу... — ледве чутно озвався той.

Коротка весняна ніч, поспішаючись, злякано згортала свої шати, наче боялася сонця, про яке рожевою усмішкою віщувало на сході небо.

— Що через мене! — промовив болючим голосом менший. — Через мене проклін з уст рідної матері і смерть від руки ворога... Прости мені!...

— Бог... — прохрипів більший, здрігаючись усім своїм своїм тілом.

— Прости мені, прости! — благав менший. — Видить Бог, що я не хотів тбе допустити до більшого гріха!... Адже-ж ми обидва присягали!...

— Ціп упав... ціп упав... ціп упав... — задзвеніло враз над їх головами.

— Що дзвонить так?... Нащо дзвонить так?... — останніми силами затрівожився ранений.

— Жайворонки співають... Ранож уже... — відповів йому брат.

— А мама казали, щоб дзвони... — з напруженням почав було говорити ранений і так затих.

При несмілому вранішньому світлі його лице в краплистих сльозах здавалося спітнілим. Менший нахилився над ним і, гладячи його долонею по голові, став тихо приказувати:

— Цить, цить люба лялю!...

Це згадалося йому з далекого дитинства, як сидячи цілими днями голодні в замкненій хаті, розважали одне одного.

Потім рощібнув його скрівавленого мундура і побачив чорну рану на грудях.

— На верхи... на верхи... — стогнав ранений і всміхався до когось скорботною усмішкою.

Менший, дивлячись на цю незнайому усмішку рідного лиця, враз, як у дзеркалі побачив своє минуле. —

...Вони — близнята. Разом прийшли на світ, щоб разом терпіти. Шість літ мали, як помер батько. Назавжди запамятали той день, як його ховали. Було яскраве сонце, цвіли черешні, плакала трембіта і так, як тепер, співали жайворонки. В літку мама до багатирів на роботу ходила, а їх у хаті замком замикала, щоб „Черемош не взяв за собою"... Плачучи від голоду й самотности, одне одного розважали так, як ось тепер розважав... Сусіди, чуючи оте „цить, цить люба лялю", — казали: — „Бідні дітиска!"...

Вечером приходила мама. Бачучи їх брудних і голодних, сумно головою хитала:

— Що з вас буде, як виростете?...

— Люди будуть... — в один голос відповідали хлопчики своїй матері, як тільки вона сумно починала хитати головою.

Згодом, як уже разом із старим Семеном пасли вівці в полонинах, це саме казав їм якийсь пан із Києва, що все так важко дихав та кашляв і підпірався палицею. Той пан читати й писати навчив їх і про Україну розказував їм. За це вони полюбили його й мальованого топірця подарували, щоб мав чим підпіратися...

Як війна прийшла, то в Січових Стрільцях були і разом одну пісню співали:

„Машерують наші добровольці
На крівавий лан,
Визволяти братів Українців
З московських кайдан"...

А потім — Поляки. Богато, як саран в голодний рік з угорської рівнини...

Стали брати-близнята і сказали:

— На Вкраїну далеку!...

Почула мати і аж руки заломала:

— А хто-ж мені газдувати буде?!...

— Тоді газдівство стане, як Україна буде! — сказали їй.

— Чи-ж на те пильнувала?!... — заплакала стара.

— Самі себе пильнували й самі розважали! — відповів менший.

Більший замислився трохи. Жаль йому стало рідної мами і жура взяла його, що гір не бачити-ме більше.

— А, може, зостанемся? — спитався він брата.

— То не Гуцул, що неволю приймає! — відповів той.

— Як собі хочете, — сказала їм мати, — або я, або Україна ваша... Як підете, то прокляну вас!...

— А хіба-ж Україна вам не люба? — спиталися сини.

— Досить з мене буде й Чорногори! — відповіла мати.

Гадала, що побояться проклону й зістануться. Але вони подвинилися на гори і сказали:

— Будьте нам здорові!...

Пішли, як соколи полетіли, а слідом за ними мати проклін свій недобрий кинула:

— Щобись дзвони не дзвонили й зазуленька не кувала!...

Бачила, як від цього схилилися їх горді голови, а як зникли з очей, то жаль її взяв:

— Діти мої, діти!...

Чули й знали це обидва, що проклін — проклоном. —

...еПрейшли річку Збруч і в Камянці Подільському присягли Україну боронити. Від того два роки минуло. Два роки незлічених терпінь, недуг, ран і кільчастих дротів ворожого полону. Тепер в останнє пробували щастя разом з тими, що самі повстали, але...

— Мамо, мамо... — прохрипіло з горла раненого. — Прости мені, мамо...

Менший затремтів:

— Цить, цить люба...

І не скінчив. Перед ним уже не було брата, якого можна було розважати дитячими словами. Струнко витягнувшись, лежав хтось зовсім чужий, святий наче, бо лице було таке, як у святого Бориса на образі.

Припав чолом до його ніг:

— Прости мені, що не дав тобі жити!... Прости мені, як я тобі прощаю, що хотів зломати присягу святу і Вкраїну зрадити!...

Потім швидко піднісся, наліг грудьми на люфу своєї рушниці і гримнув гучний стріл.

Жайворонки полохливо знялися вгору, а з поза вартової будки вихилилася чиясь голова.

— Да ето как будто наші? — промовила голова.

— А я-ж тобі казав, що не треба було говорити по московському! — озвався хтось другий і слідом за цим на дорогу вискочило декілько чоловіка в свитах і шапках.

Підійшли до рівчака, де лежали один на другому брати — близнята, і так закаменіли на мить.

— Значиться, в місті нікого нема?... Вони були останніми... — промовив один вражено.

— З повстанцями завжди так... — озвався другий.

Инші, що стояли осторонь, сказали:

— Чого там балакати ще?... Коли вони тут, то вороги близько...

Із гурту вийшло двоє. Скинули з себе свити латані й коротко сказали:

— Кладіть!...

Всі разом кинулися до скрівавлених близнят, поклали їх на простелені свити й так подалися з ними на схід сонця в напрямі ближчого села.

Вже аж під самим селом, хтось один промовив:

— Цікаво, хто з них кого потішав, уміраючи?...

Ніхто не відповів йому.

Той, що говорив, подивився уважно на вбитих, потім поглянув на своїх товаришів і зітхнув:

— Все одно, що брати рідні!...

Йшли навпрошки через поля, всі в червоному сяйві сонця, наче облиті кровю, а в кожнього в души чулося одне й те саме:

— Цить, цить люба лялю!...

І непомічали того, як навколо них давно ворушився спухлий чорнозем, наче його робаки точили...

1923 р., 12. січня, м. Коломия.

ВСІМ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ ЖЕЛАЄ ОБЄДНАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ.

ХАЙ З ВОСКРЕСЕННЄМ ВОСКРЕСНЕ ВЕСЬ ПОНЕВОЛЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ДО НОВОГО САМОСТІЙНО-ДЕРЖАВНОГО ЖИТТЯ.

ОБЄДНАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР О. ДЖЕНОККІ В СТАНИСЛАВОВІ

Дня 10. марта с. р. прибув апостольський візитатор о. Дженоккі до Станиславова і замешкав „інкоґніто" в монастирі оо. Редемптористів, відки о 5. год. вечір на другий день відбувся урочистий його виїзд до катедри. Перед катедрою зібралась численна громада вірних, хор „Бояна", Пласт мужеської і дівочої ґімназії й семинарії та богато духовенства. При вході до катедри привитав о. візитатора епископ Хомишин у латинській, а опісля в українській мові. При співі „Бояна" і хору ґімназії під дириґентурою проф. Смолинського увійшов о. візитатор до катедри, де по скінченню молебня промовив до народу по латинський; поблагословив присутних; і удався до епископської палати. Там привитали його представники українського духовенства, в імени якого промовляв мітрат Гордієвский. У приватній розмові о. візитатор висловив своє вдоволеннє і похвалив пласт та хори. Дня 12. марта відвідала о. візитатора депутація українського громадянства, в імени якого промовляв директор української ґімназії д-р Микола Сабат, який представив важке положеннє нашого народу за останні роки. О. візитатор подякував за привіти та обіцяв передати всі скарги українського народу святійшому отцю в Римі.

ЛЯХИ НАСИЛУЮТЬ ТРУПИ УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Під наголовком: „Щось, від чого волоссе стає дубом". подає львівський український дневник „Громадський Вістник" з дня 7 м. м. факт такого страшного варварства, доконаного одним із озвірілих польських наїздників у Східній Галичині, що від нього дословно кров стинається в жилах. Отсе недавно „сержант" польської граничної сторожі в Борщеві, Модзеєвській, знадив до своєї кватири четворо сільських дівчат в намірі знасилувати їх. Він намагався вперед підпоїти дівчата так, щоб довести їх до безтями. Колиж йому се не вдалося, і дівчата не дозволили собі на ніякі „жарти", тоді Модзеєвський три з них прогнав із кватири, а одну силою задержав. Колиж і ся не дала себе ні намовити ні змогти силою, тоді озвірілий Лях застрілив її вистрілом в уста, а коли дівчина лежала нежива у крови. — знасилував її. Се виявила польська лікарсько-судова експертиза!

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ОСОБИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ

(Послідний спис).

(6)

156) З Бруклин, Н. Й., збірку між членами Бр. св. Димитрія, від. 32 Провидіння, переслав п. Семен Шиш 10.00

157) З Минеаполис, Мінн., Олекса Пилатюк 10.00

158) З Гемонд, Інд., Никола Політичка 5.00

159) З Перт Амбой, Н. Дж., збірку підчас панахиди в церкві Успенія Пр. Богородиці 15.00

З Картерет, Н. Дж., збірку з панахиди в церкві св. Димитрія 13.00 Переслав о. Й. Чаплинський.

160) З С. С. Питсбург, Па., збірку з панахиди, переслав о. Е. Сидоряк 25.00

Зложили: Ольга Гулай 2.00; по 1.00: Василь Коноба, Іван Пастирчак, Гн. Скочинський, Ева Гарказ, Анна Пастирчак, Ксеня Рибізан, Ю. Кульчицький, М. Гавриляк, Марія Вовчко, Мих. Лещук, о. Е. Сидорякдоложив 1.36; дрібні датки 11.64.

161) З Джерзи Сити, Н. Дж., збірку переслав п. А. Онисик ..100.00

Зложили: Григ. Федів 10.00; Василь Цан, Іван Жарський, Семен Ядловський, Іван Каштанюк і Юрко Гук по 5.00; по 2.00: Іван Дубик, Григорий Трусевич, Анд. Робінович, Іван Гузар, Григорій Шимлій, Данило Гоць, Яцько Сай, Яцко Осиповський, Стеф. Войчишин, Семко Мисик, Онуф. Колісник, Йосиф Жарський, Тимко Панас, Петро Дмитрів; по 1.00: Михайло Турчинський, Павло Грабар, Никола Левуш, Юрко Пелиш, Іван Гриник, Павло Нестор, Юлія Нарожняк, Стефан Костів, Дмитро Кицей, Семко Ленчук, Андрій Дячик, Іван Бердовський, Василь Микитків, Анд. Журавецький, Олекса Яцьків, М. Салюк, Стефан Милянович, Володимир Лотоцький, Антін Онисик, Кирило Піддубчишин, Петро Маційовський, С. Сайчук, Дацько Струж, Петро Кирнов, Стеф. Гладкий, В. Онуфрів, В. Павучкевич, Йосиф Салюк, Мих. Сидор (стар.), Стефан Шимун, Іван Лисяк, А. Салюк, Петро Сінявський, Петро Ковальчик, Ів. иЛч, Іван оЖрок, Никола Пічура.

162) З Норт Тонованда, Н. Й. Дмитро Грицай 5.00

163) З Джамейка, Н. Й., від Макара Гарматюка, переслав п. Яков Претика 10.00

164) З Детройт, Миш., дохід з балю який устроїла Сотня 17 ім. Б. Хмельницького, переслав п. Гр. Маланяк 80.00

Зложили: Дохід з балю 70.00; Михайло Штельмах 10.00.

165) З Вілінг, В. Ва., збірку переслав від Комітету Фонду п. Николай Подола 140.00

Зложили: Прокіп Стельмах 10.00; о. М. Насвещук, Іван Гилюк, Даниїл Стрілецький, Даниїл Чмир, Олекса Гайдук, Мартин Петрик, Олекса Габак, Николай Подола і Яким Вітенько по 5.00; по 2.00: Петро Чайківський, Михаїл Мисько, Іван Яримко, Тимко Тихоневич, Іван Станько, Юрий Вікера, Василь Когут, Олекса Куляга, Тимко Тихоневич, Павло Канюк, Петро Вітенко; по 1.50: Григорий Снігур; по 1.00: Павло Канюк, Антін Чупило, Олекса Салик, Петро Вітенько, Андрій Когут, Юрий Вікера, Н. Подола, Василь Чайківський, Іван Шалева, Іван Писарчик, Стефан Грушкевич, Михаїл Зень, Мартин Петрик, Василь Когут, о. М. Насвещук, Теодор Куцло, Юрий Явний, Олекса Куляга, Михаїл Пуцило, Даниїл Чмир, Андрій Медуна, Николай Малецький, Іван Душіль, Олекса Габак, Ілько Кундира, Іван Гарасюк, Іван Карась, Григорий Мисько, Ілія Рофа, Андрій Бліщ, Дмитро Канюк, Дмитро Габак, Прокіп Фрій, С. Каяс, Іван Гальча, Николай Буць, Василь Боднар, Михаїл Хайко, Д. О. Яричак, Юрий Туленко, Ів. Ковальчик, Николай Антошків, Кузь Трілецький, Ілія Стефанишин, Стефан Горочий, Теодор Проць, Василь Яськів, Юрий Бачинський, Даниїл Стрілецький, Никола Мулинь, Андрій Юган, Іван Чмир, Іван Станько, Василь Дзямо, Іван Шалева, Іван Чмерид, Михаїл Косач, Олекса Салик, Андрій Медуна, Стеф. Грушкевич, Тимофтей Постол, Николай Пицюра, Андрій Бліщ, Іван Рідош, Василь Стефанишин, Анастазія Канюк, Катерина Чайковська, Стефан Мисько, Іван Душіль, Дмитро Канюк, Николай Антошків, Олекса Папа, Юрий Севний, Іван Куллак, Вас. Яськів, Василь Солоничний, Марія Мазур, Марія Горочий, Ілько Пастирнак, Андрій Когут, Андрій Папа, Василь Чайківський, Юрий Бачинський, Іван Ковальчук; по 50 цнт.: Іван Писарчик, Ілія Рафа, Юрий Ругкаль, Юрий Гедуч, Іван Русійко, Василь Сеник, Ю. Алог і Семен Гриньків; Іван Гаросюк 35 цнт.; по 25 цнт.: Петро Кітлор, Дмитро Солонишин, Марія Рафа.

166) Смок Рон, Па., Андрій і Марія Марущак 10.00

167) З Вест Істон, Па., збірку з ... 187-го відділу, переслав п. Дмитро Ільков 10.40

Зложили: Филимон Саґат 2.00; по 1.00: Николай Підгайний, Ол. Питляр, Ілія Вересюк; по 50 ц.: Василь Савчук, Мирон Загорукно, Дмитро Іськів, Михаїл Колодруб, Іван Крочак, Іван Корженівський, Николай Лубоцький, Іван Милимук, Андрій Василик; Якуб Стойкевич 40 цнт.; по 25 ц.: Теод. Смеречинський, М. Томко.

168) З Ютика, Н. Й., збірку переслав п. В. иЛсогір 107.30

Зложили: Бр. св. Петра і Павла, від. 58 У. Н. С. 15.00; Укр. греко-кат. парохія 10.00; збірка з панахиди в укр. гр.-кат. церкві 11.30; В. Лисогір, Н. Кравецький і П. Диктей по 5.00; З розривки 30.00; по 2.00: О. Санковський, Л. Гарматюк, І. Сороковський, Романів; по 1.00: П. Михалюк, Д. Матвіїв, М. Кочинаш, К. Крук, Н. Дяк, М. Кіман, С. Романяк, О. Онищак, С. Круковський, Д. Зьвір, І. Горейко, Я. Клачко, І. Чиляда, І. Сороковський, Ф. Стасів, М. Дяк, М. Кіман, Н. Бейґер.

(Дальше буде).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую **АННИ ЛОТОЦЬКОЇ**, давнійше мешкала в Бофало, Н. Й. Маю для неї важний лист. Хтоби о ній знав або вона сама, нехай дасть знати підписаному: **Peter Kopciuch, 31 Boyd St., Newark, N. J.** 81-83

Николай Власевич Антепа, уроженець Под. губ., Бранлавського уїзда, Журавлевської волости, села Войтовки, дуже просить односельчана Матвія Прокофвича Загородного! віднізватися до него, або особи котрі знають про него, на адресу: **France, Paris, 27 rue George-Sand 17.** Другі часописи прошу передрукувати. **Н. В. Антепа.** 81-82

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ або дівчину до штору (гросерня і кенди штор), який вже працював в шторі і вміє сього рода роботу. Голоситися до: **M. H., 271 Ocean Ave., Jersey City, N. J.** 81-83

НА ПРОДАЖ гросерня і делікатесен штор межи українськими і польськими людьми. Інтерес вироблений, тижневий оборот $400 і більше. Продаєтся по причині виїзду. По близші інформації голоситися до: **P. Uharyj, 116 So. Orange, cor. Beacon Streets, Newark, N. J.** 81-83

ПОШУКУЮ господиню дому, котра моглаби провадити господарку; може бути недавно з краю і може бути з 1 дитиною, від 25 до 35 літ. Яке Українець. Прошу голоситися до: **К. Девченко, 75 Siegal St., Brooklyn, N. Y.** 82-83

ПОШУКУЮ дівчини або женщини до домашної роботи. Женщина може бути з одною дитиною. Голоситися до реставранту, **291 Avenue C, New York City.** 82-83

Українська католицька парохія св. Ап. Петра і Павла в Auburn, N. Y., пошукує **ДЯКОУЧИТЕЛЯ**, котрий може проводити хором і школою, уряджувати представлення і концерти; одним словом, котрий зуміє відповісти на се становище. Посаду може обняти від 1-го мая. Зголошення прошу слати на адресу: **Ukrainian Cath. Church, 132 Washington St., Auburn, N. Y.** 82-83

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ фарму або який бизнес з дровами, лісом, матеріялом на тайзи, телеграфічні стовпи, плоти, повсти, стор, кузню і т. д., або бути добрим спільником, пишіть до: **STANLEY NYCZAY, Staffordville, Conn** 82-83

НА ПРОДАЖ віндовклінерський інтерес. Причина продажі виїзд до старого краю, інтерес вироблений. Голоситися до: **City Window Cleaning Co., H. Dolyny, 85 Society St., Charleston, S. C.** 82-85

ФАРМА 120 АКРІВ землі при стейтовій дорозі межи великими містами, школа на фармі, 80 акрів до оброблення а 40 акрів пасовиска і ліс, ріка перепливає без цілу фарму, дім мурований на 15 румів, керниця при домі, стайня на 25 штук худоби, в стайни підлога цементована, баня на поміщенне около 100 фір сіна, 2 возівні, 2 курники, одна стайня для безрог, одна ледівня і оден будинок до вудження мяса, 7 штук рогатої худоби, 60 курий, оден автомобіль форда і вся машинерія що до фарми потрібна. Зголоситися до властителя. **BUFFET LUNCH, 26 East Houston Street, New York City.** 76,77,82,83

ФАРМИ!

ФАРМА 61 АКРОВА, з чого 12 акрів грубого ліса і пасовиско, добрі забудовання, дім на 9 кімнат з водою і пивницею, 6 коров, 2 коні, свині, кури, машинерія і тульця, фарма обсіяна, близько міста і колеї, помеж українським народом. Ціна за все $2.600, вплати $1.400. Голоситися вечерами до **Павло Кутинський, 263 Avenue B, bet. 15 & 16 St., 3th floor (S), New York, N. Y.** 80-84

МАЛІ ФАРМИ.

Фарма 48 акрів доброї землі, добрі будинки, близько міста. Ціна $3.500, готівкою $800.

Фарма 80 акрів найліпшої землі, великі добрі будинки. Ціна $3.000, готівкою $1.500. 80-86

Фарма 41 акрів урожайної землі, нові будинки, 6 коров, пара коний, 300 курий, машинерія і збіже. Те все за $5.500.

Не чекайте довго, але зараз приїзджайте до:

JOSEPH MOZYNSKI,
QUAKERTOWN, PA.

НА ПРОДАЖ ФАРМА

в Long Island, від 2 до 100 акрів з будинками і без. Продаю доми і лоти дуже близько Ню Йорку на легких услівях. Голоситися до: 77-82

K. KANWETZ,
41 E. 7th Street, New York City
від 9-ої рано до 7-ої вечер

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ

в гарній околици близько Ню Йорку. Нові доми на легкі місячні сплати. 3 руми $1000 — $300 готівкою; 4 руми $1225—$400 готівкою; 5 румів $1450—$500 готівкою. Вода, газ, електрика. Школа, церква і штори на місци. Пишіть або зайдіть до: 58—

ГРИГОРАК, Room 74,
180 Broadway. New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

Фарма 148 акрів доброї землі, будівничий ліс, великий сад, ріка, гарний дім на 12 кімнат, велика стодола, курники і другі забудовання, 13 коров, 2 коні, 200 курий, качки, гуси, вся потрібна машинерія, 2 милі до великого міста. Ціна $1900, готівкою $1800.

Фарма 63 акрів, ліс, сад, дім з 9 кімнат, стодола і другі забудовання, 2 корови, кінь, 100 курий, близько міста. Ціна $2200, готівкою $1000. 81-86

PETER OWDY,
194 Avenue A. New York City
близько 12-ої улиці.

ПО ПРИЧИНІ СТАРОСТИ продається одна з найліпших фарм, 325 акрів, 180 акрів чистої орної землі, решта пасовиско і будівничий ліс, великий овочевий сад, ріка, новий дім на 16 кімнат, парове огріванне, горяча вода, ванна, телефон, електрика і вода у всіх будинках, велика стодола для 50 коров і 5 других будинків, машина до різання дошок, млин до молотія муки, молотільня, живарка, 2 мотори, машина до доєння коров і всі потрібні машини котрі годі подрібно описувати; автомобіль, 35 коров, 4 коні, гуси, качки, кури, безроги; 2 милі до міста. Ціна $15.000, готівкою $5.000, решта на легкі сплати. 81-84

M. PISARKO,
429 E. 5th Street, New York City

ФАРМА в стейті Конектикут, в околици Ню Лондон, спродам дуже тано, 238 акрів, 120 орного поля, решта будівничий ліс і пасовиско, 3 великі овочеві сади, річка і озеро на фармі, дім на 8 кімнат, телефон в домі, стодола 113 стайні, сайло і 7 других будинків, 18 дійних коров, 4 ялівки, 1 бугай, 3 коні, 100 курий, безрога, ріжна машинерія потрібна на фармі, 2 акри засіяні житом та всяке насінне до посіву, 1 миля до стації, 4 милі до великого міста, кільканайцять мінут ходу до школи. Ціна приступна, мало готівкою. По дальші інформації голоситися до: **S. HNATOWICZ, R. F. D. 1, Yantic, Conn** 82-84

РІЛЬНИЧІ ТРАКТОРИ

У послідних десятиліттях поступ цивілізації приявляється у тому, що працю людей і домашних звірят заступається працею машин. На місце ручних ткалень прийшли великі ткацькі фабрики, там де раньше їздили чумацькі чи купецькі валки — ідуть тепер желізниці, ладунок десятьох кінських возів перевозить краще і богато швидше один тягаровий автомобіль.

Рівнож і у сільському господарстві машини починають відгравати чимраз важнійшу ролю. Вже тепер порядне господарство не може обійтись без жниварок, косарок, молотілок та сівачок, а у послідному часі і без тракторів. Ці послідні заступають коня так, як автомобілі заступили його у комунікації.

Є три ріжні роди тракторів. „Трактор на колесах" є подібний до малого тягарового автомобіля з дуже широкими желізними колесами, „повзучий трактор" є побудований подібно як военні тенки, значить на місци коліс має широкі желізні ленти, якими посувається по землі. Третий рід тракторів, т. зв. „для всякого вжитку" відріжняється від обох попередних типів тим, що може бути вжитий не лиш до тягнення плугів, борон, вальців, жниварок і т. п., але рівнож може заступити керати і гнати молотілки, млинки чи инші господарські машини. Він має при тім ще ту добру прикмету, що нема ніяких трудностей у перевожении його на місце праці. Він сам заїде туди, де треба його і по відповідним уставленню машини може працювати як керат.

Першого типу тракторів вживається на середно легкій землі, другого на пісках і на такій почві, яка легко затовкається. Третий рід дається вжити у обох случаях. Та трактори не є в силі виконати всю працю, яку до тепер виконували при помочі тяглої худоби. Вони можуть бути вжиті до орання великих просторів, скородження, до жнив і сінокосів. Та при працях звязаних з плеканнем тютюну, кукурудзи, для скопування бараболі, а далі для виорання кутів і нерівно положених місць, а рівнож при сіянні сіварками краще вживати коней.

Досвід показує далі, що трактори виплачуються при таких роботах, для яких треба б вжити більше, чим дві пари коней, а при господарствах, де їм не прийдеться більшу частину року дармувати. Дальше лиш ті трактори виплачуються, до яких можна легко дістати ті складові частини, які скоро зуживаються і які треба часто міняти.

У послідному часі виробляється богато тракторів з моторами, у яких місто газоліни вживається нафти; що зменьшує кошти тракторової праці на половину.

На Придніпрянській Україні, де наслідком голоду і пошестий, вигинуло дуже богато коней і худоби, а де є великі рівнини і легка земля, у послідному році почали вживати тракторів для більшої части господарських праць. Трактори ці находятся звичайно у завідуванні сільських комітетів і спілок та по черзі обробляють поля поодиноких господарів.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Фарма 150 акрів, сад, будівничий ліс, озеро, дім на 11 кімнат, 6 других забудовань, 1000 кордів дерева, 10 коров, 2 коні, 200 курий, 10 гусий, 12 качок, 2 милі до великого міста, вся фермерська машинерія. Ціна 3700 дол., готівкою 1.500 дол. 82-85

Фарма 37 акрів, сад, ліс, ріка, дім на 8 кімнат, 4 другі будинки, 2 корови, 1 кінь, 100 курий, 2 безроги, 1 1 пів милі до міста, вся фермерська машинерія. Ціна 2.000 дол., готівкою $800.

PHILIP LOBOR,
274 E. 4th Street, New York City

ФІЛЬВАРОК НА ПРОДАЖ в Галичині поміж містами Коломия, Городенка, Станіслав; около 100 моргів, нові будинки, обсіяне, озимина і ярина з інвентарем живим і мертвим; ріка; овочевий сад. Ціна 15.000 долярів. По близші інформації прошу голоситись до: **D. Kociubynsky, 566 Hazard St., Palmerton, Pa.** 82-85

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВІ КЛОПОТИ ПРЕЗИДЕНТА З КАНДИДАТУРОЮ

Ходять чутки, що американський генерал Ленард Вуд, провідник скрайно мілітаристичної партії в Злучених Державах, не покидає надії добути собі іменованнє кандидатована президентуру Злучених Держав від републиканської партії.

НЕ ДУЖЕ ВІРЯТЬ МОСКОВСЬКИМ ВІДКРИТТЯМ

Американські лікарі, спеціялісти для очних недуг, висказуються з великим недовірєм про вислану з Росії вістку, що якийсь др. Кац мав відкрити спосіб оперувати очи сліпим.

ВЕЛИКІ ПРИХОДИ УРЯДУ З МИТА

Американський уряд дістав в місяці марті с. р. 62 мільони 172,000 долярів приходу з мита на заграничні товари. Каже він, що тільки податку в одному місяцю він ще ніколи не мав.